

ÖVANÅKERS KOMMUN

GÄVLEBORGS LÄN 828 80 EDSBYN

Kommunkontoret Långg 24 0271-57000

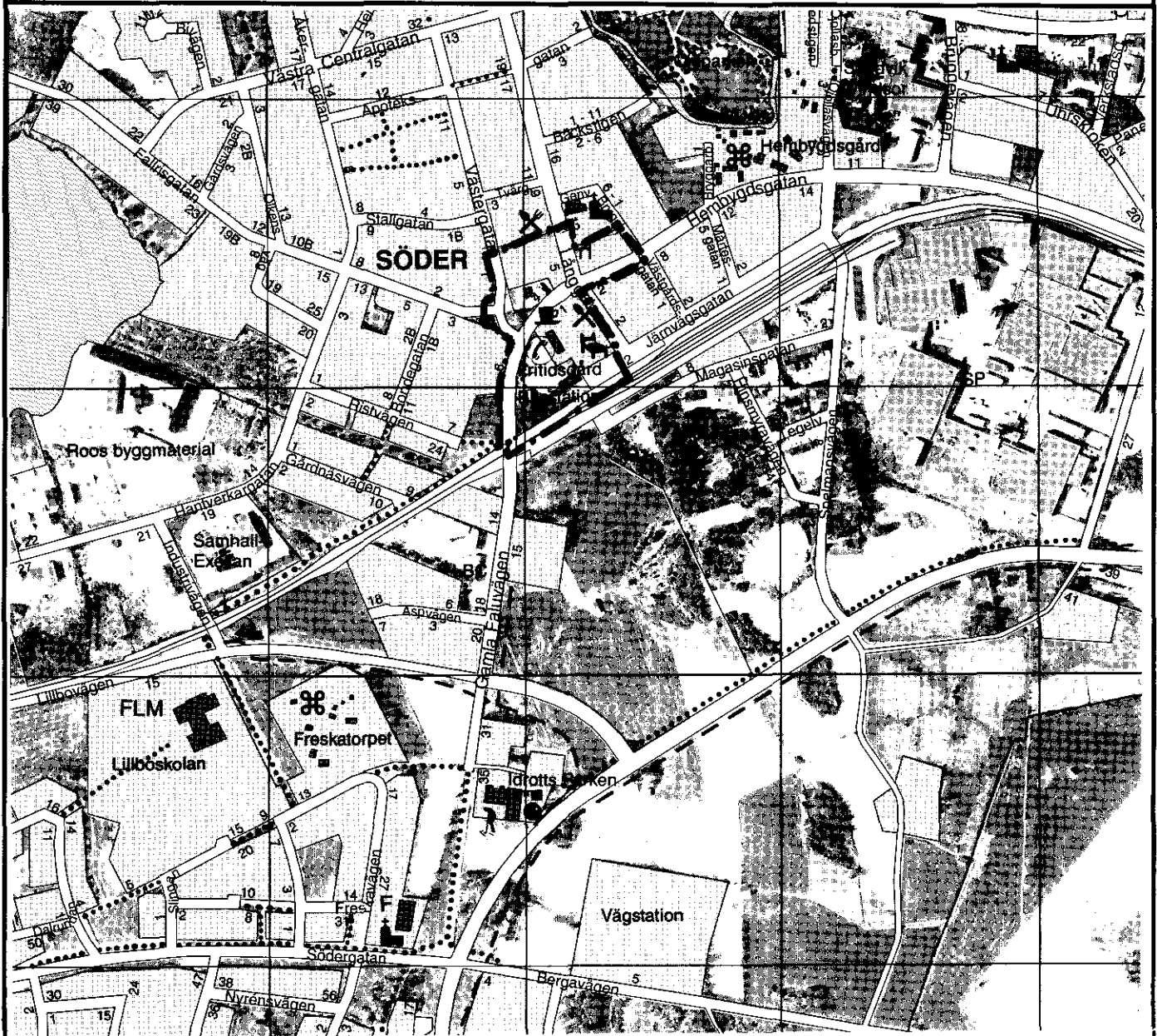
DETALJPLAN

TEXTDEL

PLANHANDLINGAR

- Planbeskrivning, 6 sidor
- Genomförandebeskrivning, 3 sidor
- Samrådsredogörelse, 3 sidor
- Utlåtande efter utställning, 2 sidor

- Förstudie till Miljökonsekvensbeskrivning
- Plankarta med bestämmelser, 1 blad i format A2
- Separat illustrationskarta, 3 blad i format
- Grundkarta, 1 blad i format A2
- Fastighetsförteckning, 5 sidor

Planversion

ANTAGANDEHANDLING

BESLUTSDATUM

Instans Datum Sign

Godkänd för samråd Mbn 6 mars - 97 AS

Godkänd för utställning Mbn 22 april -97 AS

Antagen Mbn 97-08-14

LAGAKRAFTDATUM Lsty 1997-09-08

Genomförandetiden går ut 2007-09-08

Rubrik

SÖDRA TORGET

EDSBYN

Datum Mars 1997

Rev. datum

Planförfattare

Claes-Göran Ahren
arkitekt SAR

ANTAGANDEHANDLING

Detaljplan för

Södra torget i Edsbyn

Ovanåkers kommun, Gävleborgs län

Upprättad i juli 1997

PLANBESKRIVNING

HANDLINGAR

Planhandlingarna är följande:

- plankarta med planbestämmelser
- planbeskrivning med illustrationer
- genomförandebeskrivning
- samrådsredogörelse
- fastighetsförteckning
- grundkarta
- förstudie till miljökonsekvensbeskrivning, nov 1996

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Planen avser att skapa förutsättningar för en förändring av gatu- och torgrummet i södra delen av Edsbyn och för en förbättring av trafikmiljön där, i enlighet med de målsättningar som formulerats i Centrumplan -91.

Förändringen innebär att Södra Torget omvandlas till en anlagd torgplats med utbredning på ömse sidor om Gamla Faluvägen, att bussterminalen byggs om för att möjliggöra vändning med bussar och att ordnade parkeringsytor anläggs i anslutning till dessa utbyggnader.

Planen avser också att ge förutsättningar för en enhetlig stadsbild och ett mer slutet torgrum genom att medge en utbyggnad av den sk Fridska tomten, Södra Edsbyn 50:1, på Långgatans östra sida. De parkeringsplatser, som försvinner i samband med denna utbyggnad avses ersättas och kompletteras med ett samlat parkeringsområde på den gamla bensinstationstomten.

Planen avser också att medge överflyttning av trafik från Hembygdsgatan till Järnvägsgatan.

PLANDATA

Lägesbestämning	Planområdet omfattar området från järnvägen i söder till och med Servus och Fridska tomten i norr. Det begränsas i väster av Gamla Faluvägen och Västergatan och i öster av Långgatan och Bryggarvägen.
Areal	Planområdets totala areal är ca 3,1 ha.
Markägoförhållanden	Fastigheterna med Centrumhuset, gamla bensinstationen och Servushuset är i privat ägo. Delar av marken för Gamla Faluvägen, Hembygdsgatan och Långgatan är i samfällid ägo. Övrig mark inom planområdet ägs av Ovanåkers kommun.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer	Tätortsplan -91, Edsbyn anger Södra Torget som förändringsområde C2. Bensinmackens lokalisering ifrågasätts och frågan hänskjuts till kommande centrumplan. Centrumplan -91, Edsbyn är en fördjupad översiktsplan vars främsta mål är att ge en vision av ett framtida trivsamt gatu- och torgrum för människorna i Edsbyn. I centrumplanen föreslås ett torg vid Servus och centrumhuset och att bensinstationen ersätts med en ny byggnad för kontor e d.
Detaljplaner	Planområdet berörs av ett flertal gällande detaljplaner. Alla utom en är äldre och saknar följaktligen genomförandetid. Planutformningen är i vissa stycken otidsenlig och dåligt överensstämmande med pågående markanvändning. I sina huvuddrag, när det gäller markens användande, stämmer planerna dock i stort sett. Följande detaljplaner är gällande inom planområdet: <ul style="list-style-type: none"> - Byggnadsplan för Edsbyn, 1935 (E1 i kommunens register) - Stadsplan för del av Edsbyn (södra Edsbyn vid Långgatan), 1953 (E22) - Ändring av stadsplan för del kv Jumpas i Edsbyn, 1960 (E28) - Stadsplan för kv Alfa samt ändring av stadsplan för del av kv Bryggaren mm i Edsbyn, 1960 (E31) - Ändring av stadsplan för kv Lasarus mm i Edsbyn, 1963 (E40) - Ändring och utvidgning av byggnadsplan för N Edsbyn 4:1, 5:12 samt S Edsbyn 2:1, 4:44, 11:13, 11:25 samt 25:1 m fl i Edsbyn, 1968 (E50) - Ändring av stadsplan för Gårdstjärnsområdet, omfattande S Edsbyn 14:26, 22:1 och 22:7 samt kv Ploggen och del av kv Jumpas mm i Edsbyn, 1976 (E74) - Detaljplan, Mårtens, södra Edsbyn 11:48, 11:51 m fl, 1993 (E95)
Program för planområdet	Ett samrådsförslag till program för detaljplan för området har upprättats i januari 1995. De inkomna synpunkterna från samrådet har bearbetats och legat till grund för Utvecklingsplan Södra Torget, december 1996. Vid behandlingen av denna plan har synpunkter framkommit på bussterminalens utformning. Utvecklingsplanen utgör, med dessa

synpunkter beaktade, program för föreliggande förslag till detaljplan.

Kommunala beslut

Utvecklingsplanen har i december 1996 antagits av Miljö- och byggnämnden som program för det fortsatta detaljplanarbetet. Beslutet har förankrats i Kommunstyrelsens arbetsutskott, men kommer inte att behandlas av Kommunfullmäktige.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Stadsbild

Södra Torget var en gång vägkorsningen mellan landsvägen till Falun och den nya Långgatan. Vid den tiden låg husen vid vägen och gatan och biltrafiken hade ännu inte gjort anspråk på någon större yta för biluppställning.

Sedan dess har trafikutvecklingen, och då särskilt den tyngre genomfartstrafiken, satt kraftiga spår och det tidigare intima gaturummet har ersatts av öppna, kala, blåsiga och otrivsamma områden, vars utformning helt styrts av bilens behov.

Idag karakteriseras planområdet av ett antal relativt stora centrumbyggnader, omgivna av rivningstomter och odefinierade trafik- och parkeringsytor. Den rumslighet, som kännetecknar en trivsam stadsmiljö, är mycket svår att uppleva.

Föreliggande förslag till detaljplan syftar till att ge förutsättningar att återskapa en trivsam stadsbild. Främst åstadkoms detta genom att ett nytt torg anläggs mellan Centrumhuset och Servus. Torget består av två delar på ömse sidor om Gamla Faluvägen. Delarna binds ihop av en förhöjd torgyta över vägen, där bilarnas hastighet dämpas och de gående ges företräde.

På torgytan planeras en scen med möjlighet till övertäckning, en vattensulptur, som illustrerar de livsviktiga naturliga kretsloppen samt sittmöbler m m.

Parallellt med arbetet pågår en projektering av torgytan och dess omgivningar. En illustration från detta arbete redovisas i denna beskrivning.

* mark och vegetation

En vacker och trivsam stadsbild innebär att de öppna ytor som krävs för trafik och parkering omhändertas. I planförslaget skyddas befintliga stamträd av särskild betydelse för områdets miljö, genom förbud mot fällning. Vidare föreslås ett stort antal nya träd och buskar i den parallellt pågående projekteringen, bl a som rumslig avgränsning av torgytan.

På den gamla bensinstationstomten föreslås tillfälliga planteringar, främst med gräs, i väntan på den framtida exploateringen. Området kan under denna tid också vara lämpligt för fritidsaktiviteter som boule m m.

Planområdet uppvisar relativt stora höjdskillnader, som styr läget för möjliga infarter till parkeringar mm.

* geotekniska förhållanden

En geoteknisk undersökning för bussterminalområdet har utförts av K-konsult 1985. Den visar att undergrunden i huvudsak består av fast lagrad siltmorän, överlagrad med 1-2 m silt. Dessa jordarter är mycket tjälfarliga (tjälfarlighetsklass III)

Bebyggelseområden

* bostäder

Inom planområdet finns idag inga bostäder.

Den s k Fridska tomten mitt emot det planerade torget ligger idag öde och används enbart som parkering. För att skapa ett slutet torgrum är det av stor vikt att denna fastighet blir bebyggd. Det nya huset bör dels ansluta väl till den omgivande bebyggelsen och dels fylla sin roll som vägg i torgrummet. En bestämmelse, som reglerar hushöjden till minst två och högst tre våningar har därför införts.

* övrig bebyggelse

Övrig bebyggelse inom planområdet utgörs av olika handels- och centrumbyggnader, för vilka inga förändringar föreslås.

* offentlig service

* kommersiell service

Planområdet ligger i centrala Edsbyn och försörjer kommunen i övrigt med offentlig och kommersiell service.

* tillgänglighet

Tillgänglighet för rörelsehindrade kan lösas på mark, till byggnad och i byggnad utan hinder av marklutningen.

* kulturhistoriskt värdefull bebyggelse

Kommunfullmäktige antog 1987 ett kulturvårdsprogram för Edsbyn. I detta ingår bevarandeområde C (kulturhistoriskt värdefull miljö enl PBL 3:12), vilket berör östra delen av planområdet. Som byggnad av kulturhistoriskt värde är Södran omnämnd.

Skyddsrum

Edsbyn är inte skyddsrumsort.

Friytor

* lek och rekreation

Lekplats föreslås ordnad inom fastigheten vid exploatering av Fridska tomten.

Gator och trafik

* gatunät, gång- och cykeltrafik

Förhandlingar har inletts med Vägverket om en förlängning av Järnvägsgatan fram till en anslutning mot Hembygdsgatan i höjd med Bruggvägen. Genom en sådan utbyggnad kommer Hembygdsgatans västra del att avlastas från genomfartstrafik, varför den här föreslås som lokalgata.

Planförslaget innebär att även berörda delar av Gamla Faluvägen avlastas från genomfartstrafik. Denna redovisas därför som lokalgata.

Den del av torget, som ligger söder om Gamla Faluvägen föreslås fortsätta att vara kvartersmark. Torgytan redovisas därför som område för allmän gångtrafik.

På Långgatan och Gamla Faluvägen har gränserna för gatumar- ken justerats så att körbanor, trottoarer, gång- och cykelvägar etc ligger på allmän plats.

En upprustning föreslås för det befintliga gång- och cykelvägs- systemet med i princip samma sträckning som idag. Parkering av cyklar är en viktig men ofta bortglömd faktor för trivseln i centrum. Cykelparkeringar föreslås placerade framför Servus, vid Centrumhuset samt vid bussterminalen.

- * kollektivtrafik
- Bussterminalen byggs om så att bussarna ges möjlighet att vända inom terminalområdet. Därmed kan busstrafiken över det blivande torget undvikas.
- Uppställning av ankommande och avgående bussar föreslås ske nere vid järnvägsområdet. Turistbussar föreslås uppställda vid vändplanen i anslutning till parkeringsplatsen framför Södran.
- * parkering, angöring och utfart
- Befintliga parkeringsytor föreslås ordnas upp och ges en trivsammare utformning. De föreslås vidare kompletteras med 10 nya parkeringsplatser och en handikapplats i torgytans omedelbara närhet. Där föreslås även parkering för motorcyklar.
- I samband med exploateringen av Fridska tomten genomförs en utbyggnad av 34 parkeringsplatser på gamla bensinstationstomten. Dessa platser är avsedda att ersätta de platser, som försvinner vid exploateringen, och att täcka det behov av ytterligare platser, som exploateringen medför.
- För framtida boende och anställda på Fridska tomten redovisas parkeringsplatser inom fastigheten.
- Störningar
- En till vissa delar fördjupad förstudie till miljökonsekvensbeskrivning har gjorts i november 1996. Den har även syftat till att studera behovet av MKB i det fortsatta planarbetet.
- De föreslagna förändringarna innebär att inga bussar kommer att gå längs Gamla Faluvägen över Södra Torget. Vidare kommer Hembygdsgatan att avlastas från genomfartstrafik.
- För södra delen av Långgatan förutses ökade fordonsmängder, främst genom överföringen av genomfartstrafik från Hembygdsgatan, men även till följd av att en bilparkering för bussresenärer iordningställs vid f d järnvägsstationshuset. Nuvarande parkering sker framför fritidsgården Södran (S Edsbyn 11:52)
- Fordonsmängden på södra delen av Långgatan är idag ca 360 fordon/dygn. Den beräknas öka till mellan 600 och 1000 fordon/dygn. Trafiken på Hembygdsgatan är idag ca 530 fordon/dygn. Ombyggnaden av bussterminalområdet innebär att flertalet bussar, liksom tidigare, kommer att passera södra delen av Långgatan två gånger. Idag sker ca 20 turer mellan 05.00 och 19.00, 6 turer efter 19.00 och 1-3 turer efter 22.00.
- Flerbostadshuset i kv Bagaren, som gränsar till planområdet kommer att påverkas något av förändringarna i Långgatans trafikmiljö. Enligt bullerberäkningar förväntas den ekvivalenta ljudnivån vid fasad till de mest störda lägenheterna öka från dagens 54 dBA till mellan 56 och 58 dBA, beräknat på fordonsmängderna ovan. Den maximala ljudnivån vid fasad har beräknats till 85-90 dB.
- Byggnadernas fasaddämpning uppskattas till 30 dB. Den maximala ljudnivån kommer således ett antal gånger att överskrida Naturvårdsverkets riktvärde 45 dB med risk för väckning i sovrum mot Långgatan. Denna störning föreligger redan idag, men störningstillfällena kan förväntas öka något i antal som följd av bussterminalens flyttning.

Studiens slutsats är att de föreslagna förändringarna inte innebär sådan betydande miljöpåverkan att någon MKB enligt kap 8:18, PBL behöver upprättas.

I studien anförs att en utvärdering av de förväntade miljökonsekvenserna bör göras bland berörda i området sedan de föreslagna förändringsåtgärderna är gjorda.

Trafiksituationen på södra delen av Långgatan är idag rörig. För att busstrafik i två riktningar, ökat antal fordon samt gång- och cykeltrafik skall kunna ske säkert är en trafikmiljöförbättring av gatan nödvändig, där bl a gång- och cykeltrafik separeras från biltrafiken.

Teknisk försörjning

Inga förändringar föreslås beträffande el- och va-försörjning till befintliga byggnader. Även den föreslagna nybyggnaden försörjs genom det befintliga ledningssystemet.

Centrumhusets och hotellets sophantering föreslås lösas genom en särskild byggnad på hotellets gård. Detta ställer krav på att en ny utgång från Centrumhuset anordnas.

Administrativa frågor

Detaljplanens genomförandetid slutar tio år efter det att planen vunnit laga kraft.

MEDVERKANDE

Planförfattare

Planförfattare är Claes-Göran Ahrén, HUS&PLAN arkitekterna i Dalarna AB. Planen har upprättats i samråd med berörda tjänstemän på Samhällsbyggnadskontoret, Ovanåkers kommun. Planarbetet har skett på uppdrag av Ovanåkers kommun.

HUS&PLAN arkitekterna i Dalarna AB

Claes-Göran Ahrén, arkitekt SAR